

Bài 13

HOẠT ĐỘNG SẢN XUẤT CỦA NGƯỜI DÂN Ở ĐỒNG BẰNG BẮC BỘ

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

– Trình bày một số đặc điểm tiêu biểu về hoạt động trồng trọt và chăn nuôi của người dân đồng bằng Bắc Bộ (vựa lúa lớn thứ hai của đất nước, là nơi nuôi nhiều lợn, gia cầm, trồng nhiều loại rau xứ lạnh).

– Các công việc cần phải làm trong quá trình sản xuất lúa gạo.

– Xác lập mối quan hệ giữa thiên nhiên, dân cư với hoạt động sản xuất.

– Tôn trọng, bảo vệ các thành quả lao động của người dân.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

– Bản đồ nông nghiệp Việt Nam.

– Tranh, ảnh về trồng trọt, chăn nuôi ở đồng bằng Bắc Bộ (do HS và GV sưu tầm).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

1. Vựa lúa lớn thứ hai của cả nước

** Hoạt động 1 : Làm việc cá nhân*

Bước 1 :

HS dựa vào SGK, tranh, ảnh và vốn hiểu biết, trả lời theo các câu hỏi sau :

– Đồng bằng Bắc Bộ có những thuận lợi nào để trở thành vựa lúa lớn thứ hai của đất nước ?

– Nêu thứ tự các công việc cần phải làm trong quá trình sản xuất lúa gạo. Từ đó, em rút ra nhận xét gì về việc trồng lúa gạo của người nông dân ?

Bước 2 :

– HS trình bày kết quả ; cả lớp thảo luận.

– GV có thể giải thích thêm về đặc điểm của cây lúa nước (cây cần có đất màu mỡ, thân cây ngập trong nước, nhiệt độ cao,...), về một số công việc trong quá trình sản xuất lúa gạo để HS hiểu rõ về nguyên nhân giúp cho đồng bằng Bắc Bộ trồng được nhiều lúa gạo ; sự vất vả của người nông dân trong việc sản xuất lúa gạo.

** Hoạt động 2 : Làm việc cả lớp*

– HS dựa vào SGK, tranh, ảnh nêu tên các cây trồng, vật nuôi khác của đồng bằng Bắc Bộ.

– GV giải thích vì sao nơi đây nuôi nhiều lợn, gà, vịt (do có sẵn nguồn thức ăn là lúa gạo và các sản phẩm phụ của lúa gạo như cám, ngô, khoai).

2. Vùng trồng nhiều rau xứ lạnh

** Hoạt động 3 : Làm việc theo nhóm*

Bước 1 :

HS dựa vào SGK, thảo luận theo gợi ý :

– Mùa đông của đồng bằng Bắc Bộ dài bao nhiêu tháng ? Khi đó nhiệt độ như thế nào ?

– Quan sát bảng số liệu và trả lời câu hỏi trong SGK.

– Nhiệt độ thấp vào mùa đông có thuận lợi và khó khăn gì cho sản xuất nông nghiệp ? (thuận lợi : trồng thêm cây vụ đông (ngô, khoai tây, su hào, bắp cải, cà rốt, cà chua, xà lách,...) ; khó khăn : nếu rét quá thì lúa và một số loại cây bị chết).

– Kể tên các loại rau xứ lạnh được trồng ở đồng bằng Bắc Bộ.

GV gợi ý : Hãy nhớ lại xem Đà Lạt có những loại rau xứ lạnh nào ? Các loại rau đó có được trồng ở đồng bằng Bắc Bộ không ?

Bước 2 :

– HS các nhóm trình bày kết quả, các nhóm khác bổ sung để tìm ra kiến thức đúng.

– GV giải thích thêm về ảnh hưởng của gió mùa đông bắc đối với thời tiết và khí hậu của đồng bằng Bắc Bộ.